

1 **Sak 3 Uttalelser**

2 **Styret innstiller på følgende uttalelse:**

3 **Trygg seksuell helse**

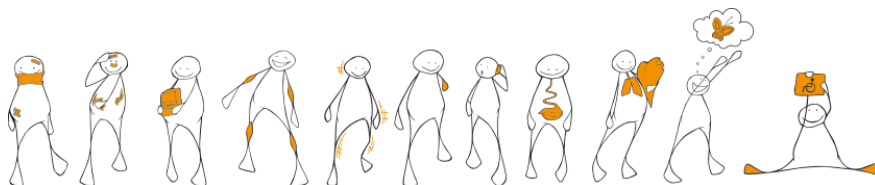
4 Unge med funksjonsnedsettelse har også en seksualitet. Unge funksjonshemmede har
5 gjennom flere prosjekter arbeidet for at ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk
6 sykdom skal kunne leve ut sin seksualitet åpent og trygt. Seksualitet handler om følelser,
7 nytelse, relasjoner, kjønn og identitet. Ofte er det normene og samfunnets barrierer som
8 hindrer mulighetene for at kronisk syke og funksjonsnedsatt ungdommer skal ha en god
9 seksuell helse. Fordommer mot funksjonshemmede fører til at mange får mangelfull
10 seksualundervisning og informasjon om grensesetting. Det er svært viktig å sikre økt
11 kunnskap i skolen, helsevesenet og samfunnet for sikre at flere får leve ut sin seksualitet.

12 Funksjonshemmede opplever seksuelle overgrep hyppigere enn normfungerende. I NKVTS-
13 undersøkelsen om ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten, en nasjonal
14 undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år¹, kom det frem at barn og ungdom med syn,
15 hørsel og bevegelseshemming har betydelig flere voldserfaringer enn andre barn og
16 ungdommer². Det kan være vanskelig for omgivelsene å tro at noen kan forgripe seg mot
17 funksjonshemmede. Overgriperen kan utnytte den kroppslige svakheten ved å fjerne
18 hjelpemidler som førerhund, mobilitetsstokk og rullestoler. Dette snakkes det alt for lite om.

19 Det finnes svært lite forskning på vold og seksuelle overgrep mot funksjonshemmede.
20 Mange av oss som har en funksjonsnedsettelse trenger assistanse i dagliglivet, vi opplever
21 isolasjon og lite sosialt nettverk. Manglende assistanse og nettverk kan gjøre ungdommer
22 med funksjonsnedsettelse mer sårbare for utnyttelse. Om en ikke får nok assistanse-timer
23 (BPA-brukerstyrt personlig assistent) fra kommunen, kan alternativet bli at en bytter
24 seksuelle tjenester mot assistanse. Det finnes ingen forskning på omfanget av dette, men
25 erfaring fra våre medlemmer er at det nok er mer utbredt enn vi ønsker å tro. Ingen skal
26 trenge å bytte sex mot assistansetjenester. Det er kommunens ansvar å sikre et tilstrekkelig
27 vedtak som gir alle muligheter til å leve gode liv uten å måtte ty til sexarbeid for å kunne
28 være en likestilt samfunnsborger.

29 **Unge funksjonshemmede krever at:**

- 30
- 31 • Seksualundervisningen må omhandle seksuelle overgrep, som inkluderer ungdom
med funksjonsnedsettelse særegne sårbarhet.
  - 32 • Organisasjoner og helsetjenester som jobber med ungdom og seksualitet, skal
33 ha kunnskap om grensesetting i assistansesituasjoner

- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- Mer forskning på konsekvensene av manglende assistanse for unge. Det må innvilges tilstrekkelig assistansetimer som gir ungdommer mulighet til å løsrive seg og være selvstendige uten å måtte bytte seksuelle tjenester.
  - Krisesenter og støttesenter må få økt kunnskap om de psykologiske konsekvensene av å oppleve seksuelle overgrep i en normbrytende kropp.
  - Arbeidet med universell utforming må videreføres på krisesenter. Det må være transporttjeneste for blinde og mulighet for å få fysisk assistanse under opphold.
  - Politi og helsevesen må øke kunnskapen om seksuelle overgrep, seksuell bytting av tjenester blant personer med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom.
  - Skolering i hjelpeapparatet med særlig fokus på å skille mellom funksjonsnedsettelse og symptomer på overgrep

45

46

47

48

¹UEVO-undersøkelsen

49

² Hafstad & Augusti, 2019.

50

